

24.1.2020

Dnro 216/D.a.2/2020

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Viite Lausuntopyyntö Valtakunnallisen liikennejärjestelmän vaikutusten arviointiohjelmasta (VN/7835/2019)

1. Asian tausta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt 24.1.2020 mennessä Saamelaiskäräjiltä lausuntoa Valtakunnallisen liikennejärjestelmän vaikutusten arviointiohjelmasta.

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tarkoituksena on valtioneuvoston hankekuvauksen mukaan¹ ”lisätä liikennepolitiikan pitkäjänteisyyttä. Valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa tullaan esittämään liikennejärjestelmän nykytilaa ja toimintaympäristöä koskeva analyysi, suunnitelman yhteiskunnalliset päämäärät ja liikennejärjestelmää koskevat tavoitteet.” Hankekuvauksen mukaan ”[v]altakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmisteluprosessiin kuuluu kattava vaikutusten arviointi.”

Parlamentaarinen ohjausryhmä asetti kokouksessaan 27.11.2019 valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoiteaihioksi ”Suomen alueiden kansainvälinen saavutettavuus paranee”. Lisäksi ohjausryhmä oli keskustellut tavoitteiden osalta mahdollisuuksista kehittää Suomesta kansainvälisen liikenteen solmukohtaa.²

Arviointiohjelman (s. 15) mukaan lisäksi ”[p]arlamentaarinen työryhmä linjasi liikennejärjestelmän kehittämisen yleisiksi yhteiskunnallisiksi päämääriksi Suomen kilpailukyvyn edistämisen, ilmastomuutoksen torjunnan sekä alueiden elinvoiman ja saavutettavuuden (kuva 2).” Suunnitelmasta on tarkoitus tehdä päätös kevään 2021 aikana.

2. Saamelaiskäräjien kanta

Saamelaiskäräjät toteaa lausuntonaan, että valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman vaikutukset saamelaisten oikeuteen ylläpitää ja kehittää kieltään ja kulttuuriaan, ml. elinkeinot, sekä alueen luontoon tulee arvioida, mikäli suunnitelma sisältää myös saamelaisten kotiseutualuetta tai sinne ulottuvia esityksiä tai linjauksia. Saamelaiskäräjät niin ikään painottaa, että suunnitelman sekä siitä aiheutuvien vaikutusten arvioinnin lähtökohtana tulee olla niin ikään ilmastomuutoksen torjuminen ja tavoitteena taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitys. Saamelaiskäräjät lisäksi toteaa valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnittelua varten yleisemmin, että Saamelaiskäräjät vastustaa Jäämeren rata -hanketta ja edellyttää, ettei sitä sisällytetä valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan.

¹ Hankekuvauksen, <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM018:00/2019>

² Parlamentaarisen ohjausryhmän pöytäkirja 27.11.2019, https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/f0ca36bc-e740-4ac4-accd-c244746849d5/cce557d8-c182-46b9-8a1e-314fa6797415/LIITE_20191220125437.pdf.

Inarissa 24.1.2020

Tiina Sanila-Aikio
puheenjohtaja

Anni-Helena Ruotsala
ympäristösihteeri

Puheenjohtaja päätti lausunnosta 24.1.2020.